

Prevenční program pro odolnější krajinu

ZDRAVÁ KRAJINA JE ZÁRUKOU DOSTUPNÉHO POJIŠTĚNÍ

Investujeme do aktivit, které zvyšují odolnost krajiny vůči
řádění přírodních živlů, abychom ochránili lidi i majetek.

Pomáhejte s ozdravením české krajiny s námi.

Ve spolupráci

ÚVOD	5
PROBLÉM A JEHO PŘÍČINY	6
DŮSLEDEK PROBLÉMU	7
ROLE KOOPERATIVY	8
JAK PŘÍSPĚT K ŘEŠENÍ	9
PETICE	11
ČLENSTVÍ V KOALICI	13
STARTOVACÍ GRANT	15
ŽÁDOST O GRANT	16
PROCES OBNOVY KRAJINY	17
DOPORUČENÍ DALŠÍCH ODBORNÍKŮ	18
PROČ TO DĚLÁME	20

ZÁPLAVY NEJSOU TOTÉŽ CO POVODNĚ

Povodně vznikají když se voda dostane mimo stálé koryto řeky nebo potoka. **Záplavy naopak vznikají mimo stálé vodní toky, když se déšť nestíhá vsakovat do půdy.** Riziko vzniku záplav je paradoxně tím větší, čím je zem vyprahlejší. Sucho a záplavy spolu úzce souvisejí a jsou projevem probíhající změny klimatu.

ÚVOD

Toto není nabídka pojištění, ale výzva ke spolupráci

Probíhající změna klimatu povede ke stále častějšímu **řádění přírodních živlů**, jejichž intenzita se bude zvyšovat.

Některé regiony v Česku změnu pocítují už nyní v podobě **sucha**, které způsobuje vysychání studní a další problémy. V následujících letech se dají čekat také **stále silnější přívalemé deště**, které budou častěji způsobovat **záplavy** – a to i v místech, kde voda doted' nepůsobila problémy.

Vybraným **obcím financujeme krajinné studie**, které mapují ohrožení změnou klimatu a navrhují krajinná opatření, a **podporujeme legislativní změny**, které mají za cíl posilování přirozené odolnosti krajiny. Protože **zdravá krajina je nejlepší ochranou lidí a majetku před živly**.

Česká krajina ale není zdravá. A do její obnovy se musí zapojit co nejvíce lidí. Přidáte se?

**Pavlína Al-Madhagi
& Karolína Knížová**

Koordinátorky programu

PROBLÉM A JEHO PŘÍČINY

Vyhnout se akutním problémům za 10 let znamená začít už dnes pracovat na jejich řešení

Proti suchu i záplavám se dá účinně bránit **šetrnými a relativně nenáročnými prostředky**, které zvyšují schopnost krajiny přirozeně zadržovat vodu. Například **výsadbou alejí, obnovou remízků a zatravněných ploch**, případně budováním tůní a mokřadů.

Potřebných krajinných prvků ale zatím není dost.

Má to 3 hlavní důvody:

1. Zastupitelstva většiny obcí nemají kapacitu věnovat zdraví volné krajiny pozornost a její **obnovu nepovažují za prioritu.**
2. Když už se nějaká obec do obnovy krajiny pustí, většinou narazí na **nedostatek vhodných pozemků** v obecním vlastnictví.
3. Využití soukromých pozemků zase vyžaduje **zdlouhavá jednání s jejich vlastníky a zemědělci**, kteří na nich hospodaří.

Vybudovat potřebná opatření v katastru jediné obce tak může trvat i 10 let. S obnovou krajiny je proto nutné začít dávno předtím, než se sucho a záplavy stanou akutním problémem.

DŮSLEDEK PROBLÉMU

Zhoršující se stav krajiny zvyšuje riziko škody na majetku

Naše podnikání stojí na práci s riziky: **výši pojistného odvozujeme mimo jiné od pravděpodobnosti škody.**

Už nyní roste v Česku počet lokalit, které přes léto postihuje intenzivní sucho. Když pak konečně pořádně zaprší, často **místo úlevy přijde bahnitá záplava.** Prudký déšť se totiž do půdy skoro nevsakuje. Zůstává na povrchu, odkud stéká do potoků a řek, kam odnáší úrodnou zeminu, a **dále oslabuje schopnost krajiny zadržovat vodu.**

S každým přívalovým deštěm se tak zvyšuje pravděpodobnost, **že až zaprší příště, vznikne záplava, která napáchá škody na majetku.**

Stávajícímu zhoršování stavu krajiny bychom mohli nečinně přihlížet a pouze s rostoucím rizikem zvyšovat ceny pojistného. To však nechceme, protože věříme, že **pojištění nemá být luxusním zbožím, ale široce dostupnou službou.**

Chceme, aby česká krajina byla opět schopná přirozeně zadržovat vodu. A chceme k jejímu ozdravení přispět svým dílem. Protože **chceme i nadále poskytovat dostupné pojištění všem, kteří ho potřebují.**

Pomáháme obcím začít s obnovou krajiny a podporujeme legislativní změny

Vybraným obcím pojištěným u Kooperativy hradíme **studie proveditelnosti** od krajinářských spolků **Voda, lidé, krajina** a **Krajinohled**.

Obsahují vše, **co zastupitelstva potřebují vědět**, aby se mohla pustit do obnovy krajiny: mapu zranitelností v katastru i konkrétní návrhy opatření pro jejich odstranění. **Každoročně takto podpoříme až 10 obcí.**

Kromě toho **spolupracujeme s neformálním sdružením Koalice pro krajinu**, které tvoří organizace a odborníci pracující v oblasti ochrany biodiverzity a obnovy krajiny.

Cílem uskupení je **prosadit potřebné systémové změny** v nakládání s krajinou za účelem zvýšení její pestrosti, podpory biodiverzity a ekologické stability.

Na činnost Koalice finančně přispíváme a aktivně se do ní zapojujeme. **Pomáháme šířit petici**, která českou vládu vyzývá k vyčlenění 10 % zemědělské půdy pro přírodu.

3 způsoby, jak můžete přispět k ozdravení české krajiny

Podpisy sbíráme online. Stačí jít na web Koalice, vyplnit pár údajů a poslat odkaz dalším lidem ve vašem okolí.

koaliceprokrajinu.cz/petice/

Více informací o petici najdete na straně 11.

Obce mohou vyjádřit svou podporu cílům Koalice tím, že se stanou přidruženými členy a zapojí se dle svých možností do její činnosti. **Dejte o možnosti přidruženého členství vědět svému zastupitelstvu.**

Více informací o přidruženém členství najdete na straně 13.

Obce do 5 000 obyvatel pojištěné u Kooperativy mohou žádat o **startovací grant od Nadace Kooperativy**, který pokryje náklady na **studii proveditelnosti**.

Více informací o grantu najdete na straně 15.

PETICE

PETICE

Hledáme 100 000 lidí, kteří chtějí žít ve zdravé krajině

Jedním z cílů Koalice pro krajinu je **do roku 2026 nasbírat 100 000 podpisů pod petici**, která volá po změně státní zemědělské politiky s cílem usnadnit a zrychlit proces obnovy krajiny.

System dotací je třeba nastavit tak, **aby se zemědělcům a vlastníkům půdy vyplatilo budovat a udržovat potřebné krajinné prvky postupně až na 10 % obhospodařované půdy.**

Do krajiny se tak vrátí příroda: stromy, keře, meze, remízky, mokřady, tůně, květnaté louky a potoky. **Místa pro člověka bude stále dost**, ale přibude prostor pro rostliny a zvířata.

Krajina bude díky tomu opět schopná lépe **odolávat suchu i erozi půdy a účinně zadržovat vodu.**

ODBORNÍ ČLENOVÉ KOALICE PRO KRAJINU

Proč přesně naše krajina není v pořádku a co s tím Koalice plánuje dělat, najdete na webu www.koaliceprokrajinu.cz.

ČLENSTVÍ V KOALICI

ČLENSTVÍ V KOALICI

Aktivní obce odměňujeme bezplatným informačním servisem

Díky finanční podpoře Nadace Kooperativy se jakákoli obec může stát **přidruženým členem Koalice pro krajinu** a přispět k prosazení jejích cílů.

Na oplátku získá:

- 1** Pravidelná doporučení na otevřené **grantové a dotační výzvy**, které se dají využít pro aktivity spojené s obnovou krajiny
- 2** Pravidelné informace o **připravovaných legislativních změnách** spojených s obnovou krajiny na evropské i národní úrovni
- 3** Možnost průběžně **sledovat a zapojit se do jednání s politiky** o podpoře obnovy krajiny
- 4** **Možnost konzultovat** postup obnovy krajiny v katastru obce
- 5** Příležitost **sdílet zkušenosti a rady** s dalšími obcemi

Jak se stát členem a další informace o výhodách přidruženého členství najdete na webu www.koaliceprokrajinu.cz/pro-obce.

STARTOVACÍ GRANT

STARTOVACÍ GRANT

Prvotní investici do obnovy krajiny uhradí Nadace Kooperativy

Obce do 5 tisíc obyvatel pojištěné u Kooperativy mohou žádat o startovací grant na uhrazení studie proveditelnosti, která slouží jako **praktický návod, jak při obnově krajiny postupovat**. Studie zpracovávají odborníci ze spolků Voda, lidé, krajina a Krajinohled.

Voda
Lidé
Krajina

VODA, LIDÉ, KRAJINA

Odborníci na krajinářství, vodní hospodářství, dotační poradenství a architekturu a urbanismus. Ve svých studiích kladou důraz na konkrétní, praktická a jednoduše realizovatelná opatření.

www.vodalidekrajina.cz

KRAJINO
HLED

KRAJINOHLED

Specialisté na obnovu krajiny. Vytvářejí krajinářské studie opírající se o přírodě blízká opatření, řídí grantové projekty a zapojují veřejnost a další zainteresované strany do procesu postupné nápravy krajiny.

www.krajinohled.cz

Podání online žádosti trvá v průměru 30 minut

Startovací grant nemá ambici pokrýt celý proces obnovy krajiny. Jeho smyslem je poskytnout obcím **bezpečný způsob, jak se na začátku zorientovat v tématu**, ujasnit si priority a promyslet dlouhodobý postup.

Financované studie popisují, kde v rámci katastru obce realizovat jaké krajinné úpravy a kolik to bude stát. **Velkou část nákladů** lze naštěstí zaplatit **z dotací**.

Pro podání žádosti **stačí odpovědět na 8 otázek v online formuláři**, který je k dispozici spolu s podrobnými informacemi o podmínkách grantu na webu Kooperativy: www.koop.cz/nadace/granty/grantzaplavy

STRUKTURA NÁKLADŮ NA OBNOVU KRAJINY

	Studie proveditelnosti	50–200 000 Kč Hradí Nadace Kooperativy
	Tvorba projektové dokumentace	Odpovídá cca 10 % z nákladů na realizaci Hradí obec
	Realizace opatření	Od 500 000 Kč 85–90 % nákladů lze hradit z evropských dotací

První opatření mohou být hotová do roka od jejich schválení

Každý rok podpoříme skrze startovací grant **až 10 obcí**, které vybíráme na základě informací v žádosti a s přihlédnutím k odbornému stanovisku spolupracujících krajinářských spolků.

STARTOVACÍ GRANT

FINANCUJE NADACE KOOPERATIVY

- 1 Obec podepíše darovací smlouvu s Nadací Kooperativy na studii proveditelnosti
  - 2 **Krajinářský spolek vytvoří studii proveditelnosti, kterou obec zaplatí z daru od Nadace Kooperativy**
  - 3 Po projednání návrhu se zastupitelstvo rozhodne, v jakém rozsahu chce realizovat navržená opatření
- 3–6 měsíců

DALŠÍ POSTUP

FINANCUJE OBEC Z DOTACÍ A VLASTNÍCH ZDROJŮ

- 4 **Obec zajistí pozemky** potřebné pro realizaci vybraných opatření (v případě zájmu ve spolupráci s odborníky)
  - 5 **Odborník na dotace** pomůže obci s obstaráním potřebných financí na realizaci
  - 6 **Projekční firma** pro obec zpracuje projektovou dokumentaci
  - 7 **Realizační firma** zhotoví navržená opatření
- 1–5 let*

*Do roka lze realizovat opatření na pozemcích ve vlastnictví obce.

DOPORUČENÍ DALŠÍCH ODBORNÍKŮ

Výběr dodavatelů vám usnadní adresář ověřených odborníků

Spolu s hotovou studií proveditelnosti dostanete také **adresář s kontakty**, který vám usnadní přípravu **výběrových řízení** na jednotlivé dodavatele.

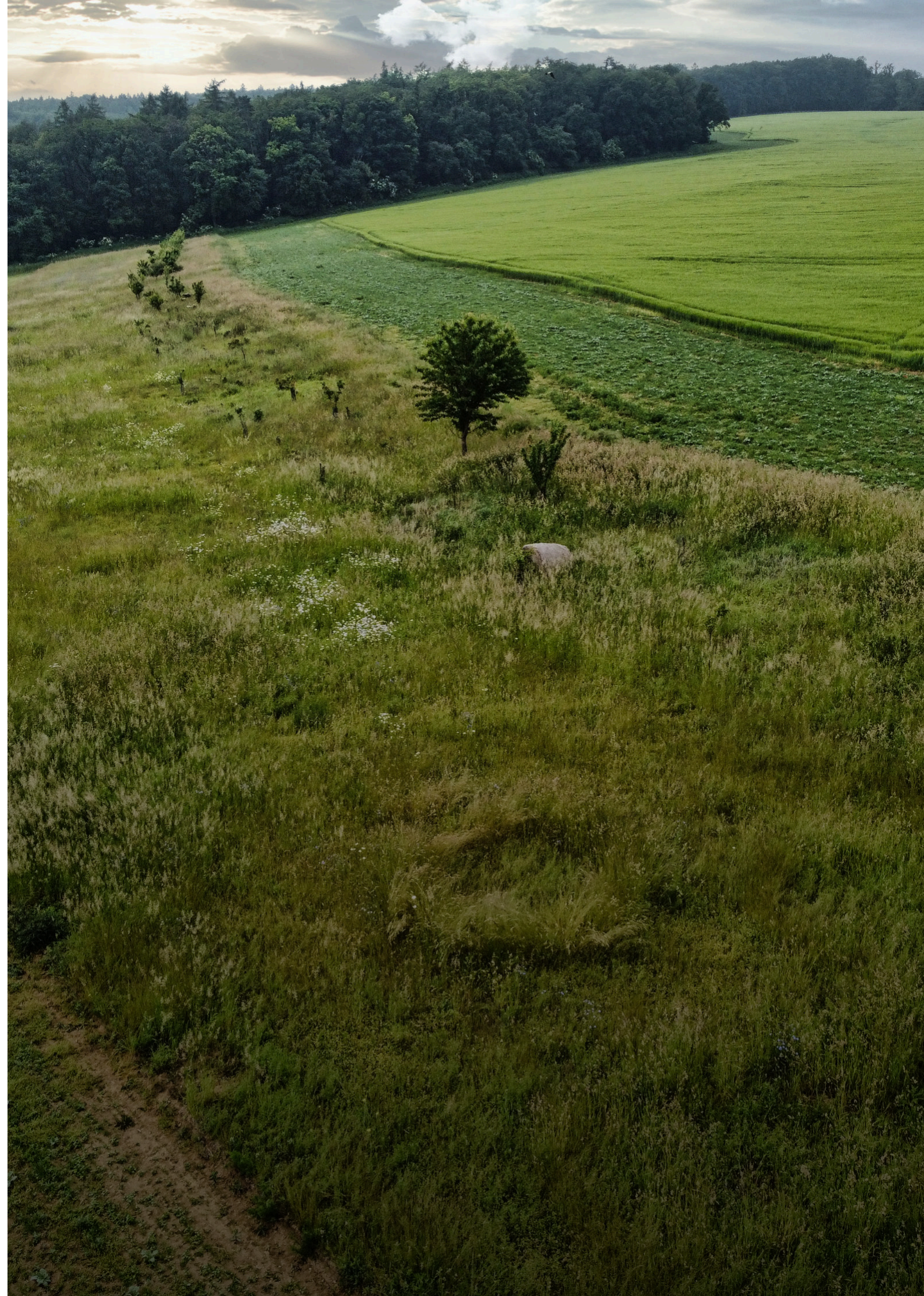
Adresář obsahuje **seznam prověřených firem** po celém Česku, které jsou připravené pomoci s projektovou přípravou, dotacemi i samotnou realizací.

Jednou z těchto firem je přední česká poradenská společnost **Erste Grantika Advisory, a. s.**, patřící do Finanční skupiny České spořitelny.

Obcím, které získají startovací grant, nabízí **20% slevu na dotační poradenství a administraci dotačních projektů**. Jako člen finanční skupiny navíc dokáže zajistit také předfinancování projektových záměrů.

GRANTIKA

Další informace najdete
na www.grantika.cz

PROČ TO DĚLÁME

Ochránit lidi a majetek před škodami jsme schopni jen ve zdravé krajině

Za Prevenčním programem pro odolnější krajinu stojí **Odbor udržitelnosti a prevence** v Kooperativě. V roce 2019 jsme se rozhodli, že nám **nestačí „jen“ posílat část zisku na dobročinné účely**. Uvědomujeme si, že úspěch našeho podnikání závisí na stavu české krajiny.

Čím je krajina zdravější, tím lépe jsme schopni chránit lidi a majetek před řáděním přírodních živlů a škodami, které způsobují. **Česká krajina bohužel není v dobrém stavu**. A změna klimatu bude situaci dále zhoršovat, jestli budeme dál nečinně přihlížet.

Českou krajinu potřebujeme ozdravit. Dobrá zpráva je, že víme jak na to. Špatná, že po jejím ozdravení nevolá dost lidí. **A ti, co volají, zatím nejsou slyšet**.

Pomůžete nám to změnit?

Milan Medek

Manažer udržitelnosti
a výkonný ředitel Nadace
Kooperativy

